1876. III. évfolyam. 60. szám. Debreczen, Szombat, márczius 25.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, a városi könyvnyomdában, (városházépület, az udvarban balra;) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A DEBRECZENI SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények a szerkesztői irodában vétetnek fel. *Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába a városháza épülete alatt (Rózsatér) czimzendők.

Debreczen, márczius 25.

= Sajátságos nemzet vagyunk mi magyarok. Nem akarunk semmiképen hajtani a szép szóra, még ha azt az Erdélyben székelő szász atyafiak zengedezik is el előttünk. Pedig milyen szépen zengedezik. Valóságos török muzsikát csinálnak az országgyűlésen. Nem hiányzik a nagy dob, meg a trombita, meg a czintányér. Hogy aztán a hatás teljesebb legyen, egy egy vadabb természetü civilizátor még a kulcsipuskát is el-el sütögeti ágyu helyett.

Természetes, hogy mi erre rettenetesen megijedünk, s hagyjuk a Királyföldet Királyföldnek, s a szász területet államnak az államban, s Tisza Kálmán belügyminiszter és miniszterelnök, töredelmes szivvel kér bocsánatot azon rettenetes hálátlanságért, melyet a dicső szász nemzet ellen, a Királyföld kikerekitése felől beterjesztett törvényjavaslat által elkövetett.

Ilyen formán ohajtanák a jó szászok, hogy viselje magát a magyar országgyülés és a kormány, — de hát tudja isten, mi már csak javithatlanok maradunk ott, hol oly üdvös reformok létesitéséről van szó, melyek megfelelnek a jogegyenlőség kivánalmainak, a magyar állam üdvének, boldogulhatásának biztositására mulhatatlanul szükségesek.

Valóban alig tudjuk, nevessünk-é vagy boszankodjunk azon önhitt infámia felett, melylyel a müvelt szász nemzet nehány képviselője, a magyar országgyülésen, a képviselői sértetlenség hálás köpenyébe burkolva, acsarkodják el a magyar nemzet elleni nemtelen és cynicus kifakadásaikat.

Lapunk csütörtöki számának országgyülési tudósításában emlitettük Kapp és Bausznern képviselők beszédét, melyek a mily vakmerők a magyar nemzet és törvényhozás elleni támadásaikban, ép oly alaptalanok fejtegetéseikben. Ilyen beszédeket a magyar országgyülésen csak is a magyarfaló szász nemzet hálátlan fiai mondhatnak el.

Tisztelet a kivételeknek! Mi nem itéljük el az egész szász nemzetet, hiszen ott látjuk küzdeni nemesen Wächter Frigyest, ott Fábrieziust, kik szász képviselő létükre a legnemesebb hazafisággal törtek lándzsát a törvényjavaslat mellett.

A szász ultrák igen különös dogmákat akarnak e törvényjavaslat tárgyalása alkalmából felállitani. — A kedves Kapp egyenesen megtagadja a magyar törvényhozástól azon jogot, hogy az a Királyföld területének beosztását és közigazgatását rendezhesse, s szószegéssel vádolja a magyar országgyülést, ha a beterjesztett törvényjavaslatot megszavazza, s olykép tünteti fel a szász nemzetiséget, mintha csak annak beleegyezésével lennének megváltoztathatók a reájok vonatkozó t.czikkek, épen ugy, mintha azok nem is törvényczikkek, hanem kétoldalu szerződések lennének, melyeket csakis mindkét fél beleegyezésével szabad megmásitani.

Bausznern Guidó is igyekszik kitenni magáért s egy cseppel sem akar hátrább maradni Kappnál az absurd állitásokban, s a törvényjavaslat megszavazását egyenlőnek tartja a szász nemzet (?) megsemmisitésével, s elvárja a magyar törvényhozástól, hogy mint becsületes ember szavát tartja, s nem követi el azt a becstelenséget, hogy szószegő legyen. stb.

Megvalljuk, a nemes bosszankodás és felháborodás pirja rohan arczunkba, a midőn ez infámiákat emlékezetünkbe visszahozzuk, — s nem gyözzük eléggé méltányolni a miniszterelnök nemes válaszát, mely mig eröteljességében semmi kivánni valót nem hagyott hátra, másfelől a legnagyobb elismerésre méltó önérzetes mérséklettel utasitotta vissza az ép oly absurd mint szenvedélyes és sértő kifakadásokat.

Nem jogfosztásról, nem egy nemzetiség megsemmisitéséről van szó a törvényjavaslatban, hanem egyenesen arról, hogy a jogegyenlőség elvének a Királyföld kivételes helyzete beszüntetése által elégtétessék. Mert valóban itt az ideje annak, hogy az ország minden területe, minden lakója egyenlő közigazgatási viszonyok alatt éljen. Ezt czélozza a törvényjavaslat, s azt mi örömtelt hazafias szivvel üdvözöljük. A privilégiumok kora lejárt hazánkban, — ezt kivánja az ország helyzete, ezt kivánja a kor hatalmas szózata, mely a képviselőház óriási többségében nyert kifejezést, a midőn a tegnapi ülésen 12 szász képviselő szavazata ellen elfogadta a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául. — Azt, hogy a 12 bátor férfi a szavazás után távozott az országházából, mi a legtermészetesebbnek találjuk. Igen okosan tennék, ha meg sem jelennének ott többet; — oly tendentiákkal, mint az övék, a magyar törvényhozásban nincs is nekik semmi helyük.

— **Egy választási törvényt** módositó javaslaton dolgoznak a belügyminiszteriumban. A javaslat az országgyülési választások, illetőleg a választási bizottságok által teljesitett összeirási és egyéb munkák költségeinek fedezése iránt fog rendelkezni.

— **Minisztertanács** tartatott csütörtökön este. A „Pest. Corr." értesülése szerint, a miniszterek a folyó ügyek elvégzése után, az országgyülési tárgyalások beosztása felett hoztak határozatot, és megbeszélték a delegatiók megválasztása és egybehivása, a rente kibocsátás és a Bécsbe való utazás által szükségessé vált intézkedéseket.

— **Keletről.** A herczegovinai főparancsnok Achmet Mukhtár basa, ismét megkezdte az alkudozást a lázadókkal, kik ez alkalommal a basa által tett ajánlatokat nem utasitották oly ridegen vissza, mint ezelőtt. Az osztrák hatóságok legutóbbi intézkedéseinek s a montenegrói fejedelem tanácsainak köszönhető a lázadók békésebb hangulata. Hirlik az is, hogy a lázadók s a törökök közt nem sokára megindulnak a közvetlen alkudozások is. Egy csapat cserkesz átlépte a Timok folyót s a szerb határt. Szerbia e határsértés miatt reklamációt intézett a portához — A „Times"-nek irják, hogy Nikica, montenegrói fejedelem fegyverszünet esetére, késznek nyilatkozott a nikisi török erődöt élelemmel ellátni.

— **Rövid hirek.** **Minisztereink** a bank és vámügyi érdemleges tárgyalások megkezdése végett f. hó 30-án mennek fel Bécsbe, s mintegy két hétig ott fognak tartózkodni — **A volt horvátminiszter** Pejacsevich gr. csütörtökön adta által utódjának, a miniszterium összes iratait. — **Szeniczén** Koronthály Ferencz helyett, országgyülési képviselőül Apponyi Albert gyófot fogják megválasztani.

A KÉPVISELŐHÁZBÓL.

(Budapest, márcz. 23.)

A Királyföldről szóló tvjavaslat kerülvén napirendre, Fabricius szász képviselő a háznak nagy tetszése közt a törvényjavaslat mellett nyilatkozott. Ellene szólt Gebbel; mellette Kemény Gábor. Utána Trauschenfels szólt a javaslat ellen: Helffy Ignácz és Orbán Balázs mellette.

Végül a miniszterelnök szólt.

Márczius 24-én a szászok harcza igénybe vette a képviselőház egész ülését. Először is Ragályi szólt a törvényjavaslat mellett. — Steinacker ellene. Ez volt a tulzó szászok utolsó szónoka. A következők: Bereczky, P. Szatmáry K., Gurbán (román ajku képviselő) mind pártolták a javaslatot s ezzel az általános vita véget érvén, az előadókra került a sor.

Wächter Frigyes, a közig. bizottság előadója figyelemreméltó, lelkesedésteljes beszédet mondott, melyet a ház zajosan megéljenezett. A szónok kijelenti, hogy ő nemcsak mint előadó, hanem mint szász is meggyőződése egész hevével pártolja a javaslatot és derekasan lerontotta nemzetiségbelijei frázisait. Utána Kapp védte elvetési inditványát, mire felszólalt Tisza miniszterelnök s a ház nagy többsége elfogadta a javaslatot. A részletes tárgyalás is befejeztetett.

KÜLFÖLD.

— **Németország.** (A porosz cultusminiszter beszédéből.) A porosz országgyülésben a tanügyi költségvetés tárgyalásakor az ultramontán párt hevesen megtámadta a kormány egyházi és tanügyi politikáját. Windthorst-Meppen kijelenté, hogy Németországból végleg eltünik a kereszténység, ha a közoktatás igy megy tovább. Falk cultusminister erre ezeket felelte: „Hogy mire czéloznak előttem szólónak szemrehányásai, azt világosan mondotta ki a „Westphalischer Mercur" — azon lap, mely először tette közzé az encyclicát. E lap egy czikkben ezeket irta: „hogy győzni fogunk a harczban, melyet egyházunk az állam ellen folytat, az magától értetődik. (Felk. a centrumban: Nagyon helyes, derültség a balon.) De azt akarjuk, hogy legalább hasztalan ne folytattuk légyen a harczot: dijat akarunk és ez a dij — az iskola." (Halljuk!) No én egyszerüen azt felelem, hogy ezt a dijat sohasem fogják megkapni! (Élénk tetszés balfelől. Windthorst: De mégis megkapjuk!) Sokat mondtak nekem, ami az ezen irányban folytatott izgatás gyümölcse, de a legdrasticusabb dolgokat közölték velem egy ez évi február havi jelentésben. A kerületi tanfelügyelő (Felkiáltások középen: Hol?) majd meghallják azonnal — ezt kérdi az iskolában: ki kormányozza a reesi kerületet? A fiu ezt feleli: Wageler püspöki helyettes. (Nagy derültség.) Más alkalommal — mondja a jelentés — ezt kérdeztem: ki a rajnai tartományban a legmagasabb tisztviselő? Felelet: a püspöki helyettes. (Nagy derültség.) Miért? — A püspök fogházban van. (Nagy derültség. Felk. a középen: Nagyon jó, bravó!) Mikor a vizsgálat után magamhoz hivattam a fiut és azt kérdeztem tőle: miért ül a püspök a fogházban, ezt a feleletet kaptam: „mert meg akarja tartani a hitet, mely tőlünk elvétetett." (Felk. ő középen: igen helyes.) Ki mondta ezt neked? kérdezém tőle. Felelet: Ezt nem szabad megmondanom, mert akkor áruló volnék. (Felk. a középen: igen helyes.) Nos uraim, az önök tetszése azt mutatja nekem, hogy önök gyönyörüeknek találják e gyümölcsöket. Én rothadtaknak tartom (Élénk tetszés a balon.) és le fogom vágni az ágakat, melyeken teremnek. (Élénk helyeslés és tetszés a balon. Nyugtalanság a középen.)

Márcz. 20-ika óta hivatalosan el van határozva, hogy Poroszország a maga vasutait átadja a németbirodalomnak. Az urak házában irterpellátiót intéztek Achenbach urhoz, a kereskedelmi miniszterhez, — s ez interpellatió megoldotta a miniszter ur nyelvét, s ő főleg a nemzetgazdászati szempontokot hangsulyozta. — Conrád Márton a paderborni expüspök Hollandiából eltünt. Nem régiben a saját maga által választott számkivetésből volt egyházmegyéjének egy papját kiátkozott, s e miatt félnie kellett, hogy a berlini kormány kiadatását fogja követelni. — Tegnap (márcz. 22) volt a német császár születés napja, s ennek alkalmából Lajos hesseni herczeg, a mecklenburgi s az oldenburgi nagyherczegek, a lippei és a waldeki fejedelmek és a többi német szövetséges államok képviselői érkeztek Berlinbe. Délután a királyi kastély képcsarnokában udvari ebéd volt, melyen ő felségeik, a királyi család tagjai, a fejedelmi vendégek és kiséreteik, a követek és a főbb udvari méltóságok vettek részt.

— **Franczia ország.** A franczia törvényhozás mindkét házában megkezdődött a komoly politikai kérdések tárgyalása. Tegnap az öreg Raspail a képviselőházban, Victor Hugo pedig a senatusban törvényjavaslatot terjesztett elő, mely az 1870. óta politikai vagy sajtóvétség miatt elitéltteknek kegyelmet ad. Ezenkivül Rouvier baloldali szintén terjesztett elő amnestiajavaslatot, mely azonban csak bizonyos büntényekre terjed ki. A képviselőházban Ricard belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány egyik javaslatot sem teheti ugyan magáévá, hanem azért óhajtja, hogy az amnestia ügy, mely annyira foglalkoztatja a kedélyeket, alapos megvitatás tárgyává tétessék.

Ugyanez történt a senatusban, hol Dufaure miniszterelnök emelt szót az inditvány ellen. Kijelentette, hogy a commune azon elitéltjei irányában, akik javulást mutatnak Mac-Mahon mostan is gyakorolhatja és fogja gyakorolni a kegyelem jogát, de a társadalom és kormány makacs ellenségeire az amnesztiát kiterjeszteni nem szabad. Erre a ház Dufaure inditványa értelmében Vetortbugs javaslatát egyhangulag sürgősnek nyilvánitotta.

— **Keleti dolgok.** A „Turquie" következő márczius 15-iki keletü hivatalos communiquét tesz közé: „Az ausztria-magyarországi császári és királyi kormány épen most értesitette a magas portát, hogy a herczegovinai fölkelés hathatós lecsillapitása czéljából tett többi intézkedések között, több felkelő főnök elfogatását is elrendelte, a kik eddig a fölkelők bandáiban parancsnokok voltak, valamint elfogatott egy Merkuss nevü kisasszonyt is, ki a fölkelőknek pénzt és élelemsegélyt nyujtott. E nő az országból ki fog utasittatni, a többi bandavezérek pedig szigoru őrizet alatt az ország belsejébe szállittatnak. Az osztrák-magyar kormány a montenegrói fejedelemtől formalis biztositást kapott a fölkelési mozgalom lecsillapitása iránt: ezenkivül utasitások adattak ki, hogy a határ katonai cordonnal való állandó elzárása által a fölkelés gyors elfojtása előidéztessék. A boszniai és herczegovinai fölkelők hazatérésére vonatkozó intézkedések a végrehajtás stádiumában vannak." — Czettinjeből az „Allg. Ztg."-nak azt jelentik, hogy Plamenatz Ilija, montenegrói vajda és a hadügyi osztály elnöke a napokban tért vissza bécsi utjából, melyre ezelőtt két-három hónapal indult egy fegyverszállitási ügyletben. — A fegyverszállitási szerződést 25,000 hátultöltőre egy bécsi kereskedői házzal meg is kötötte, s a fegyvereket már el is küldötték Montenegróba. Az uton azonban a fegyverszállitmányt a kormány rendeletére feltartóztatták s továbbszállitását Montenegró felé szigoruan megtiltották. A montenegrói kormány az osztrák kormány ezen rendelete ellen óvást tett. A levelező azt mondja, hogy Nikicza fejedelem kormánya ezen bizalmatlanságot nagyon zokon, sőt sértésnek veszi, mert Montenegro eddig barátságos viszonyban állott Ausztriával s „ezen viszony felmondását nem jelentették meg neki előre." (E rovat mult számunkból térhiány miatt maradt ki.)

ÁTVÉTELI ELISMERVÉNY.

Szabad kir. Debreczen város kapitányi hivatala által ezennel igazoltatik, hogy a Duna vizkárosultak segélyezése végett a „Debreczeni Ellenőr" t. szerkesztőségénél begyült összegből illető helyre juttatás czéljából **egyszáz forintot** papirpénzben, **2 darab cs. kir. aranyat és 7 db. ezüst 1 frtost** a mai alólirott napon átvettem.

Mit is a gyüjtéssel hatóságilag megbizott kapitányi hivatal részéről ezennel igazolok.

Debreczen, 1876. Márcz. 22-én.

Erdélyi István,
kapitányi fogalmazó.

A TÁRGYALÁSI TEREMBŐL.

Tornay József rablógyilkossági bünpere.

Balogh Imre elnök.
Mocsy József)
Ujhelyi András) birák.
Dienes Barna jegyző.
Közvádló: Kémery Károly kir. alügyész.
Védő Nagy Ferencz ügyvéd.

A tárgyalási terem érdeklődő halgatósággal meg van telve, vádlott ki két fegyveres börtönör közzé állittatik, magas termetü, rendes testalkatu, arczszine halványszőkés, haja s kis bajusza gesztenyeszin, homloka alacsony, szeme kék, álla hosszas, kinézése bátor, s a fegyházi ruhát viseli.

Mult évi aug. 7-kén a H.-Böszörményből Debreczen felé vezető országuton, az ugynevezett nagy zeleméri tengeri vetések között egy ismeretlen férfi hulla találtatván, valamint az azon időben eszközlött orvosi külvizsgálat, ugy a 9-kén megtartott orvosszakértői bonczvizsgálat is a talált hullát erőszakos gyilkosság áldozatának jelölte meg. Az előleges rendőri nyomozások eredménye az lett, hogy több szemtanuk az elhaltban egy vándorló mesterlegényre ismertek, kit másodmagával a fentebb irt hó 6-án a Polgár felől vezető uton H.-Böszörménybe tartani láttak, s a ki azon veres sapkát viselte, mely megöletése helyén mellette megtaláltatott, később a „mélyvölgy" csapszékből egy közeli darab tengeriben talált s behozott műszerek, melyek valószinüleg a gyilkos által lökettek oda, és a melyek az elhaltnak tulajdonát képezték, odamutattak, hogy az elhunyt egyén kerekgyártó legény volt, s ismeretlen neve és származási helye rendőri uton folytonosan puhatoltatott, de bár gyanuból többen vonattak volt vizsgálat alá, kellő s várt eredmény sokáig nem mutatkozott, mignem végre a pozsonyi város kapitányság a hozzája érkezett körözés és megküldött személyleirás nyomán, szeptember 12-én egy több okánál fogva igen erős gyanu alá eső Tornay József nevü kovács legényt fogatott el, ki illetőségi helyére Nagy Kanizsára kisértetve, büntényét rosszhiszeműségének s romlottságának adva tanujelét tagadta, azonban a még jobban megerősödött gyanu nyomása alatt előbb H.-Böszörménybe s onnan mult évi decz. 7-kén ide szállittatott át. A bonczjegyzőkönyv s arra alapitott orvosi vélemény szakértőileg felállitotta, hogy az erőszakosan megölt nyakán a mellső részen egy vizirányosan menő mintegy 9, 5 centim. hosszu, 3, 3 centim. széles tátongó s egész a gerincz-oszlopig mélyedő éles szélü metszett seb észleltetett, a gőgporcz, a nyak valamennyi nagy véredénye s mellső izma keresztül metszetett; továbbá a mellkas a 4-dik bordaközben a szivtájékán egy vizirányosan fekvő 2, 6 cm-nyi hosszu. 1, 3 cm. széles tátongó élesszélü átható szur-sebekkel megsebesitve találtatott, melyen a kutasz mintegy 10, 5 cm.-nyire hat be a mellüregbe. A vélemény határozottan kimondja, hogy a közelebb leirt s hosszu éleskésre mint bünjelre következtető sebzések okozták közvetlenül és rögtön a sérelmezett halálát, mert a nyakon ejtett seb, ezen mérvü kül és belterjedelmében mindig föltétlenül s közvetlenül halálos, a tüdőn ejtett sebzés szintén a legtöbb esetben közvetlenül halálos. Tornay József, ki a vizsgálati iratokhoz XXXIII. sz. a. mellékelt keresztlevele szerint igazabban Tornay József és Nagy-Kanizsán 1848. febr. 3-kán született, tehát jelenleg 26 éves, r. kath. nőtlen vagyontalan, irni, olvasni nem tudó, még eddig nem fenyitett vándorlásban volt kovácslegény, a törvényszéki vizsgálóbiróság előtt előadta, miszerint mult évi julius végén vagy augusztus elején Miskolczról azon szándékkal indult el, hogy Debreczenbe jön, már előbb Emődön találkozott egy előtte ösmeretlen szintén vándor kerékgyártó legénynyel, s ennek Miskolczon azon ajánlatot tevé, hogy utazzanak együtt, mire az reá is állott, — 5 napi folytonos gyaloglás után Böszörménybe megérkezve, vádlott egy boltban 9 krért borszesz pálinkát vett, egy szélső háznál pedig kenyeret kért s kapott, ekkor a városból együtt kijöttek s este fél 7 óra körül a debreczeni utfélen egy tengerivetésbe azon czélból, hogy a vett spiritust megisszák s a kenyeret megeszik, az uttól mintegy 4—5 lépésnyire bementek, majd az élelmi szerek közös elköltése után, miután vádlottnak nem volt, fölkérte társát, hogy adja át neki pipáját, de ez azt megtagadta, sőt a kettőjök részére kéregetett, tehát közös dohányból sem adott semmit, e mellett őt mellbe köpte, amin aztán oly indulatba jött, annyira felingerült, hogy czipős jobb lábával ágyékon rugta, mire az hanyat vágódott, s elkezdett, eszméleten kivüli állapotba jutván, a földön egynegyed óráig vergődni, hogy tehát kinjának végetvessen, s hogy ha felocsudnék őt el ne árulhassa, de még azért is, hogy vándortársa dohányára minden áron szüksége volt, egy nyakó behajlós 3 kros bicskával, azon szándékkal, hogy utitársát életétől megfosztja, annak előbb torkát metszette el 4 vagy 5 vágással, azután pedig ugyanazon vértől párolgó bicskát szivébe szurta, minek következtében éjjel 11 óratájban azonnal szörnyet halt, ekkor a meggyilkolt pintlijéből egy kabátot, egy nadrágot, két pár fehérruhát, a dohányt, s 1 frt 67 kr készpénzt zsebéből kivévén, s társa meghaltáról meggyőződvén, elindult Debreczenbe, majd két puskalövésnyire megállapodván, a rablott jókarban levő ruhákat magára felöltötte, saját rongyos ruháját pedig elhunyt áldozata dolgozó eszközeivel együtt ott hátrahagyta, vándorkönyvét egy árokba lökte, azután lassan jövén, reggel lett mire beért Debreczenbe, onnan N.-Károlyba, Szathmárra, Beregszászra, Csákóvárra, Aradra, Kolozsvárra, Budapestre, Sennyére, Putnokra ment, miközben Régula Jakab és Brujman János tanuzmányaikból kitünőleg álnevet is használt, a munkakönyvébe pedig Adorján Márton kovácsmesterrel egy oly hamis bizonyitványt iratott be, mely szerint 1875. junius 30-tól szept. 5-ig Fehér Gyarmaton nála dolgozott volna, a mivel odaszámitott, hogy a gyilkosság idejében másuttlétének hamis tanusitásával az őt gyanu alá veendő hatóságot tévutra vezethesse. A hullának Schell Ferencz kerékgyártó legénynyel ugyanazonossága is, — ennek hasonnevü édes atyja XI. számu vallomásával s a IX. szám mellé boritott több rendbeli tanuzmányokkal helyreállitva, s ekként a rablógyilkosság ugy tárgyi mint alanyi tény állana is teljesen begyözve lévén: vádbeszédét a közvádló Kémery Károly a következőkben terjeszté elő:

Vádlott azt akarná ugyan elhitetni, hogy gyilkolási szándokát és elhatározottságát csak azon körülmény érlelte meg s idézte elő, hogy a szegény mesterlegény a dohányból részesitését megtagadta, hogy tehát mindenáron dohányhoz juthasson, s pipázási erős szenvedélyét kielégithesse, ölési szándékkal ragadta fel a bicskát. Azonban hogy gyilkolási szándoka már előbb is megvolt, kitetszik a Hegyi Imre azon tanuzmányából, hogy vádlott a társával Schell Ferenczczel nem a miskolczi indóháznál találkozott elsőben, mert már a legények szállóján bent a városban is együtt látta őket, sőt ott tanut is hivták, hogy menjen velök Debreczen felé; — megtetszik továbbá abból, hogy azelőtt pihenés vagy étkezés végett mindig nyilt helyen az országutfélen szoktak volt leülni, s a gyilkosságot megelőzőleg vádlott a tengeri csutka közzé csalta be kiszemelt áldozatát, hogy ott iszonyu tervét zavartalanul végrehajthassa, mert étkezést dugva rejtve végezni el nem volt miért; megtetszik onnan is, hogy vádlott azt, miként Schellnél egy vándorló legényre nézve jelentékeny összegü pénz van, — már utközben többször látta, — látta egyszersmind az ő szakadozott s elavult öcska ruháival szemben, annak felötlően szép, jó, uj öltönyeit, — mert midőn a kapott dohányt pintlijébe bétette is, előbb abból ruhanemüit kipakolta. — a rablási és gyilkossági terv tehát már azon időben kifőzve volt, de kiderül ez onnan is, hogy vádlott semmi elfogadható indokot nem tud felhozni támogatására annak, mintha gyilkolási szándéka csak a tengeriben fejlődött volna ki, mert a dohány megtagadását ilyenül elfogadni nem lehet, sőt nem lehet a hihetlen s gyilkolásra semmiesetre sem izgató megköpetést sem. A rég elhatározott gyilkossági utal azon körülmény is, hogy annak elkövetése után, áldozata dohányát, pénzét, ruháit mind elrabolta, mit bizonyosan nem teendett, ha elhatározását csak a pillanatnyi ingerültség és bosszu érlelte volna meg; ide járult még, hogy az iszonyu büntett végrehajtása helyszinén a napraforgó körök le voltak törtelve, taposva, és gázolva, mi csak heves tusa eredménye lehetett, s mely nehéz küzdelemre, miután vádlott önmaga sem meri állitani, hogy Schell által megtámadtatott volna, csak is a vádlott előre kifőzött megtámadása szolgáltatott alkalmat: nem igaz továbbá vádlott azon mentegetődzése sem, mintha társát elsőben csak ágyékon rugta volna, mert az orvosi szemle ennek nyomait, a még rothadni nem indult, tehát megbirálható hullán fel nem találta, valótlan az is, hogy Schell az ágyékon megrugatás miatt esett s ájult volna el, mert a nagy körben látható tiprási nyomok ujjal mutatnak arra, hogy a gyilkosság nem előzetes rugással, s nem hirtelen és mintegy orozva megtámadtatással kezdetett s hajtatott végre, hanem azt a szegény megtámadott részéről kétségbeesetten s végsőig a legnagyobb erőfeszitéssel tett halálos küzdelem előzte meg, s ez okozta a kórok erőszakos letöretését s legázoltatását, a mennyiben azokat a vádlott által felhozott eső elleni ernyőnek letördelni czéltalan is lett volna, s erre annyival kevésbé volt szükség, mert a Böszörmény és Debreczen közti alig pár mértföldnyi országuton 5 csárda kinálkozik a semmi roszban nem járó utasnak arra, hogy az eső elől bennük megvonuljon, s egyik ezekből a tett szinhelyéhez nagyon közel is esett; de nem volt szükség a kórok letördelésére az eső miatt azért sem, mert maga vádlott előadása szerint is az eső csak akkor kezdett esni, midőn már az evést, sőt egy kis alvást is elvégeztek, s ebből fölébredtek, mások részére és használatára pedig, midőn már a helyet ott hagyandók voltak, csak nem volt szükség ernyőt készitení, s nem volt szükség főleg a kórókat letiporni, hanem levágni a töről, már pedig azok a rendőrhadnagy hiteles előadása szerint nem letördelve vagy levagdalva czélzatos használatra, hanem összevissza gázolva s mindegyik a tövével együtt s attól el nem váltan, letiporva találtattak. — Nem lehet még elhallgatni azt sem, hogy Schellnek nemcsak a vádlott által beismert 1 frt 67 kr. pénze volt, mert ennek gazdája Mercs Ferencz Miskolczról eljövetele alkalmával is 8 frtot adott, ezenkivül azon szorgalmas iparkodó legénynek megtakaritott pénze is mindenesetre volt, vádlott pedig maga is azt mondja, hogy társa az uton 70 krnál többet el nem költött, miből kétségtelen, hogy vádlott nem pár forint, hanem több rablott

pénznek jutott birtokába, s borzasztó tette elkövetése után huzamosb ideig dologtalanul csavargása közben abból a vérpénzből éldegélt, mert hogy egyik városban sem kapott conditiót, munkára alkalmazást, maga is bevallja, egypár kéregetett krajczárból pedig egy torkos korhely és iszákos legénynek hónapokon keresztül becsületesen s illendően megélni nem lehet, s lehetetlen kivált oly ifjunak, ki Bari András előadása nyomán Miskolczon még pénzt igénylő szeretőt is tartott. Régi már megrögzött gyilkolási akaratára mutat az is, hogy vádlott a Hegyi Imre tanuzmánya szerint több izben igen hevesen s erős kitartással ostromolta Schellt, még a miskolczi szállón, hogy jöjjön vele Debreczenbe, s midőn az kinyilatkoztatta, hogy csak vasuton megy, leverte őt arról, s a gonosz czélja kivitelére alkalmasb gyalogutazásra beszélte reá; de ezen körülmény világot vet arra is, hogy ha Schell vaspályán akart utazni, nem 1 frt 67 kr, hanem jóval nagyobb összeg volt a zsebében; végre nagyon régen elhatározott gyilkolási szándékára kell következtetni azon körülményből is, miszerint Böszörményben egy ottani lakostól kérdezé, hogy merre lehetne ott erdőt találni, s esik-e erdő Debreczen felé? igen, mert a merényletre magányos sötét buvhely volt szükséges, s egy idegen utas, ki még el is tévedhet, kivált ha éjjel akar utazni, semmi esetre sem ohajtja s keresi az erdőbeni utazást, hacsak rosz szándéka nincsen; és nem is egyedül a dohány birtokáért ölt ő, mert ez esetben a tett után rá kellett volna gyujtania azonnal, mit nem cselekedett, hanem előbb is a pénzt és ruhát rabolta el.

Tornay József meri-e ön továbbra is állitani, hogy embertársa élte kioltását csak a végzetes napon, csak a kukoriczába bemenet után határozta el? nem, s ezerszer nem. — ön ezen megczáfolt hazugságát immár nem tarthatja fel, mert hiszen kétségtelenné lett az, hogy a borzasztó gyilkosság szándéka már a Schell Ferenczczeli első találkozása perczében gyökeret vert az ön romlott szivében, s annak szép ruhája és pénze megpillantásával megérlelődött önben a rablási, gyilkolási terv, azért s nem másért ajánlta ön magát társul, azért beszélte le azt a vaspályáni utazásról, azért kérdezősködött erdő felől, s azért csalta be addigi eljárásuktól s szokásuktól elütőleg a bünnek alkalmas sötét buvhelyre: és igy az ön büne nem szándékos emberölés, hanem valóságos rablógyilkosság, melynek tárgyi tényállama a boncz-jegyzőkönyvvel s arra okadatolva fektetett orvosi véleménynyel, az alanyi pedig a tényáladék körülményeivel összhangzó vallomásával teljesen begyözve van.

A büntetés kiszabására térek át. Ugy régi törvényeink, mint fenálló büntető gyakorlatunk szerint a rablógyilkosság büntetése halál, halál az 1843-ik évi büntető törvényjavaslat, s halál a legujabb fenyitő ügyi tervezetben is. Azonban az ezen büntetés ellenségei felhozzák, hogy ez czéltalan, szükségtelen s jogtalan, — czéltalan azért mert nem javit, jogtalan, mert mit nem adhatunk az életet, elvenni sem szabad, s e mellett nem is rettent vissza, mert a barát ki 161 elitéltet kisért ki a vesztőhelyre, tanuságot tett, hogy azok előzőleg már csaknem mindnyájan látták volt a halálbüntetés végrehajtását, s mi több jóformán nem is büntetés, mert egy másodpercz alatt vége van, ellenben az évekig tartó börtön sulyosabb, mivel a lelkiismeret furdalása járul hozzá. — Szükségtelennek tartom Rousseau Filangieri, Blakstone, Kant, Feuerbach, Rotteck s többekre, és hazánkfiai közül Sárvary, Csacskó, Szlemenics, Virozsil, Karvasi, Szokolai s Paulerre hivatkozni, de röviden megjegyzem még is, hogy nem ugy áll a dolog, mint a halálbüntetés ellenzők vitatják, mert a büntetés czélja elsősorban s főleg nem a javitás, nem egy magános érdeke, lelki üdve javulása, mert az a lelkészek az egyház dolga, hanem az, hogy a társadalom azon sebért, melyet rajta a gonosz istentelen kéz ejtett, orvoslást nyerjen, elégtételt és gyógyszert kapjon, mely az okozott kárt s sérelmet, ha mindjárt a gyógyithatlan fekély kimetszésével is lehetőleg jóvá tegye, s egyszersmind ha már a törvényekben előirt szigoru büntetésektöli félelem visszatartani nem tudta a bünöst, ezt legalább a többszöri bünözésre képtelenné tegye, a büntetés és javitás mellékczél sőt csak eszköz, mely a polgári társaság javát, a főczélt szolgálja, büntetjük a multért s javitjuk hogy a társadalomnak jövöre béké' hagyjon.

(Vége köv.)

A vád- és védbeszéd elmondása, melyet jövő számunkban hozunk — s a kir. ügyész viszonválasza után a törvényszék visszavonult s jó félórai tanácskozás után elnök kimondotta az itéletet, melyszerint:

Tornay József vádlott a Schell Ferenczen elkövetett rablógyilkosság bünténvében bünösnek találtatván, az enyhitő körülmények figyelembevételével 12 évi sulyos börtönre itéltetik, mely itélet ugy vádlott, mint a kir. ügyészség által felebbeztetett.

SZINHÁZI SZEMLE.

— Márcz. 23-án csötörtökön adatott Szalay Anna k. a. utolsó felléptéül: **„Ernani“** opera, szerzette Verdi.

A mai előadást legnagyobb részben sikerültnek mondhatjuk. A magán énekrészek igen kielégitőleg adattak. Szalay Anna kisasszonynak Elvirában volt eddig legsikerültebb szereplése. Ma nem csak, hogy teljesen hangjánál volt, hanem hangvétele is sok biztosságot mutatott fel. Mai éneke arról győzött meg, hogy kellő szorgalom mellett a t. k. a. igen kitünő énekesnővé válhat. Scholaszter a czimszerepben megállta helyét. Tanner Don Carlos szerepét gyönyörüen énekelte, s kapott tapsot eleget. Németh (Richardo) csinosan énekelt, Szép (Don Sylva) az első felvonásban jó volt, — de később sok botlást követett el. — A zenekar, valamint az énekkarok igen középszerüen müködtek. Közönség szép számmal.

(K. Gy.) Pénteken, mart. 24-kén adatott: **„Mirabeau ifjusága.“** Dráma 4 felvonásban. Irták Langle és Deslandes, forditotta Paulay E. Ismeretes dráma, a középfajtákból, mely hatásos jeleneteinél fogva minden évben egyszer előadható is volna, ha olyan közönségünk volna, mely a drámákat látogatni szeretné. De térjünk az előadásra. A czimszerepet Abonyi adta. — Szavallatai szabatosak, s érzésteljesek voltak, játéka kellően szinezett, s a közönség tetszését többször is nyilvánitá. Jól és hatással adták Rott Mari (Sophie) Siposné (Camilla), Timár Gersonné.) Deák Kata (Pailly) szerepét.

Közönség rémitő kis számmal.

NAPI HIREK.

— **Lesz-é Hajdumegye?** czim alatt egyik külmunkatársunk tollából pár nap előtt egy czikksorozatot fejeztünk be. E czikksorozat pótlásául, van szerencsénk t. olvasóinkkal tudatni, hogy Hajdumegye kérdése nem hogy meg nem halt, de még csak nem is aluszik, a mennyiben biztos forrásból vett értesülésünk szerint ma, márczius hó 25-én vannak épen a Hajdukerület kikerekitése tárgyában a miniszterelnök urhoz meghiva értekezletre, Debreczen város, a Hajdukerület, Szabolcsmegye s a bihar megyei sárréti járás országgyülési képviselői. E reánk nézve oly fontos ügy a Husvét utáni ülésszakban fog tárgyalás alá kerülni. Különben e tárgyat hétfői számunkban részletesebben szellőztetni fogjuk.

— **Kinevezés.** A hiv. lap mai számában olvassuk, hogy ő felsége márcz. 22-én kelt legfelsőbb elhatározásával, városunk derék szülöttét **Komlóssy Dezső** urat, a budapesti kereskedelmi- és váltótörvényszék jegyzőjét, a györi első folyamodásu törvényszékhez rendes biróvá nevezte ki.

— **A vizkárosultak** részére a gyüjtéssel foglalkozó kapitányi hivatalhoz eddigelé 2200 frt. körüli összeg folyt be, melyhez a **„Debreczeni Ellenőr“** szerkesztősége a nálla ujabban begyült összegből e hó 22-én 100 frtal, 2 darab császári kir. aranynyal és 7 drb. ezüst 1 frtos tallérral járult. — A házankénti gyüjtés már befejeztetett, azonban még több felszóllitott egylet adománya váratik. — Erdélyi István m. k. fogalmazó.

— **Az árvizkárosultak** részére ujabban adakoztak szerkesztőségünknél N. N. 1 frt, Tamássy Károlyné 2 frt. Szikszay József **30** frt. — Eddigelé befolytak szerkesztőségünknél: a lapunk 42-ik számában közlött 24 frt 40 kr. A 44-dik számban 1 drb 5 frankos arany. A 45-ik számban kimutatott 10 frt. A 47-ik számban 1 frt és 2 db cs. kir. arany. Az 50-ik számban 73 frt 20 kr. Az 51-ik számban 15 frt. Az 53-dik számban 10 frt. Az 54-dikben 6 db ezüst forint. Az 56-ikban 12 frt 50 kr. Az 57-ikben 1 frt és 1 db ezüst forint. Eddig begyült összesen **179 frt 10 kr** bankjegyekben, **1 db 5 frankos arany, 2 db cs. k. arany 7 db ezüst egy forintos.** Ez összegből a kezeink közt levő postai vevény szerint elküldöttünk. 1. A budapesti vészbizottsághoz 39 frt 20 krajczárt bankjegyekben és 1 db 5 frankos aranyat. 2. A laczházi előljárósághoz 5 frtot. 3. A debreczeni kapitányi hivatalnál az ugyan csak kezünk közt levő, márcz. 22-én kelt nyugta szerint 100 frtot, 2 db cs. kir. aranyat és 7 db egy forintos tallért. **Összesen 144 frt 20 kr.** 1 darab 5 francos, 2 db. csász. kir. aranyat és 7 db. 1 frtos tallért. — Pénztárunkban van ezek szerint a ma délelőtt folyamán adományozott 33 frttal együtt **34 frt és 90 kr.** Adakozások folyton elfogadtatnak, s nyilvánosan nyugtáztatnak. Kelt Debreczen. 1876. márcz. hó 25. — A „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztősége.

— **Kimutatása** a Debreczenben különböző adakozási helyeken eddig begyült adakozásoknak az árviz által sujtottak részére. 1. A **„Debreczen“** szerkesztőségénél begyült az 59. sz. a. megjelent lap kimutatása szerint **207 frt 51 kr** és **2 db. ezüst frtos.** 2. A gróf **Bethlen Mikó Róza** őméltósága által rendezett hangverseny kiegészitett jövedelme **400 frt.** 3. **Temesváry Lajosné Farkas Irma** urnő felépte alkalmából 50 frt jövedelemrész, 16 frt 20 kr. felülfizetés, összesen 66 frt 20 kr, Temesváryné urhölgy által kiegészitve **70 frtra.** 4. **A kapitányi hivatalnál** a házankénti gyüjtés eredménye, s egyesek és társulatok adakozása **2100 frt.** 5. **A „Debr. Ellenör“** gyüjtése **179** frt **10** kr, 1 drb 5 frankos arany, 2 db cs. arany és 7 db egyforintos ezüst tallér. Összesen begyült tehát eddig Debreczenben **2956 frt 61 kr., 9 drb ezüst frtos, 1 drb 5 francos, 2 drb cs. k. arany.**

— **Tokajból** Simonffy Imre polgármester urhoz a tegnapi napon érkezett hivatalos értesités szerint, a tiszaszabályozási igazgatóság által intézkedés van téve, hogy a balparti gátak bárhol kiszakadása esetén, a polgármester ur, illetve Debreczen város hatósága azonnal sürgönyileg értesittessék. Egyébiránt az érdeklődök megnyugtatására kilátásba helyezhető, hogy miután a tokaji s több apró nagyon megviselt gátak is, eddigelé még a legveszedelmesebb időjárás daczára is, tatarozás s folytonos foldozás által, bár nagy erőfeszitéssel, megtarthatók lettek, annálinkább megtartható s megvédelmezhető lesz ama balparti óriás földtest a szinte óriás Tisza ellen. ha annak gondozásától a kellő segitség megnem vonatik. A vizállás kedvezőbbre fordult: Szigetnél az apadás 5 h., Szathmárnál 3 h., Pataknál és Tokajnál megállapodás van, vagyis Pataknál 19 l. 1 h. Tokajnál 24 l. 9 h. tehát itt nagyobb a viz mint volt 1830-ban vagy 1855-ben. Egy ma délelőtt 10 óra 30 p.-kor feladott sürgöny a következőt jelenti: Gátaink nem szakadtak, erőfeszitett munka mellett megtartani reméljük, felső vizállások apadást jeleznek, Tokajnál 8 vonal mutatkozik.

— **A Telegdy-féle fürdő,** mely a kazánok tisztitása miatt pár napig zárva volt, — tegnap reggel ismét átadatott a használatnak.

— **Nötlen fiatalemberek bálja** czim alatt folyó év április. 4-én a Fehérló nagy termében több előkelő nötlen férfi zártkörü tánczvigalmat rendezend. — E kedélyesnek s népesnek igérkező bál részleteire visszafogunk még térni.

— **Az első ipartársulati bank** ma tartotta meg évi rendes közgyülését. Zajos közgyülés volt, mely a felmentvényt az igazgatóságtól megtagadta, s Jóna Dániel inditványára egy 13 tagu vizsgáló bizottságot küldött ki, hogy az az intézet számadásait s vagyoni állását szigoruan átnézze, s egy rendkivüli közgyülés elébe jelentést terjesszen a felmerülendőkről s arról, hogy fentartható-e az intézet továbbra is, vagy nem. A közgyülésen 240 részvényes volt jelen.

— **Lapunk folyó hó 20-an** megjelent 56-ik számának ujdonsági rovatában a következő sorok állanak: „A nagyerdőn elkövetett nagymérvü fapusztitás által okozott kár felvételére a városi hatóság több tagból álló bizottságot küldött ki.“ Ezen hirre vonatkozólag a legilletékesebb helyről szerzett hivatalos értesülés alapján a következő utólagos megjegyzéseket látjuk jónak közé tenni. — Debreczen város polgármesteréhez e hó 9-én egy névtelen feljelentés érkezett, melyben egy állitólagos városi képviselő a nagyerdőn 2600 frt. bér mellett télilegeltetési jogot szerzett sertés tulajdonosok ellen azon váddal lép fel, hogy azok tengeri górék épitésére lett fakivágások által az erdőtestben megbotránkoztató pusztitást vittek végbe. — Polgármester ur igen helyesen intézkedett, a midőn ez ügyben a vizsgálatot elrendelte, s annak megtartására Csáki Gergely tanácsnokot, Rácz György és Fodor István képviselőket küldötte ki. E bizottság f. hó 21-én megjelent a helyszinén, s miután mindent a legszigorubban megvizsgált, a polgármester urhoz benyujtott jelentésében, a névtelen feljelentésben foglalt vádakat minden alapot nélkülözöknek nyilvánitotta. Ugyanis a bérlők hatósági engedély mellett épitettek akolt, górét és kunyhót, s ahhoz a korhadt nyár- és tölgyfákból oly mennyiséget használtak fel, —jugyancsak hatósági engedély mellett, — melynek a bizottság becslése szerint tüzifa értéke 60 frt, — s e famennyiségért 100 frtot fizettek be a házipénztárba. Mindezekből kitünik, hogy semmi nemü erdőpusztitás nem történt, s a névtelen feljelentőt roszakaratuság vezethette alaptalannak bizonyult vádaskodásában. Ezeket jónak láttuk fentemlitett ujdonságunk kiegészitéseül elmondani.

— **Nagy Julcsa** k. a. aradi vendégszerepléseiről az „Alföld“ következőleg ir: „A szerdán előadott „Ripacsos Pista dolmánya“ alkalmat szolgáltatott a nálunk vendégszereplő Nagy Julcsa kisasszonynak bebizonyitani, hogy Zsóldosné után ő a legjobb népszinmüénekesnő a hazai szini személyzet körében. Második föllépte az elsőnél minden tekintetben sikerültebb volt; ezuttal játéka és szavalatában meg volt a helyzettel változó érzelmek azon fokozatossága, mely az egyhanguságtól megóvja, s nehány uj, nálunk még nem hallott szép dalt oly szépen s mély érzelemmel énekelt, hogy a jelenvolt közönséget lelkes tapsra ragadta.“ Szini referens panaszkodik az aradi közönségnek a szinügy iránt óriási mérvben mutatkozó közönyéről, mint mondja, a ház a kétségbeejtésig üres, a szintársulat tagjai egész héten át üres páholyok és padok előtt kénytelenek játszani, pedig amint tudjuk a társulat igazgatója, nem csekély áldozatokat tett a közönség érdekében, midőn Aradon jónevü müvészeket és müvésznőket vendégszerepeltetett. Ugy látszik hogy mi debreczeniek a szinügy pártolása terén, mégsem állunk legutolsó helyen.

— **Az árviz vidéken.** Bácsmegyében a viz, a kruskováczi töltést mintegy 300 ölnyi szélességben átszakitotta, Novoselló, Plavna, Bukkin, Bogyán és Vajnka községek viz alatt vannak. Hasonlóan nagy a veszély Csépán is, a buzavetések megsemmisitve, a határ nagy része vizzel boritva, a község egyharmada romokban hever, borzasztó látványt nyujtanak a most is düledező házak. A szomszédos szelerényi, ughi, kürthi, istvánházi töltések mind át vannak szakitva, mértföldekre csak vizet láthatni. — Szarvas és Mező-Tur közt is megszünt a közlekedés, a Körös kiöntött, s minthogy az endrédi gát már csak 1 ½ lábnyira emelkedik ki a vizből, rendkivüli az aggodalom, mert ha e töltést áttöri a viz árja, akkor Szarvas határa is egészen viz alatt lesz. Endréd annyira fenyegetve van, hogy alig fogja a pusztulást kikerülni. — Kis-Várdáról is vészhireket hoz a távirat. Dombrádnál, a holt Tisza mellett emelt töltés hosszában meghasadt, fele lesülyedt, a föld felhordás lassan haladhat. — Dombrád községet nagy veszély fenyegeti. — Hódmező-Vásárhelyt is elöntéssel fenyegeti a Tisza, Mindszentet már elboritotta. A szegediek, hogy a magok körét megmenthessék, Vásárhely felöl erővel elakarják szakitani a töltést. — Nagy szél esetében a veszély okvetlenül beáll. Szegvár és Szentes szintén nagy veszélyben vannak. Roff az állam nagyszerü dohány telepével a viz szinén alul fekszik, de 800 öles nagy részben rögtönzött gátjával a viz kitörése ellen még fentartja magát. Nem igy Bura, hol az ezernyi ölön felosztott több napi munka erő sikerét a zápor kiséretében dult orkán meghiusitotta. Bura ma már viz alatt van. Szomoru képek!

— **Temesváry ur figyelmébe** ajánlanánk, miszerint Hugó Viktor **„Hernani“** czimü gyönyörü drámáját adatná elő. Ugy hiszszük, hogy ezt közönségünk kedvezően fogadná; mert bár az operát, melynek szövege e drámából van kivonva, nagyon sokan ismerik, de sokan nem értik, s igy bizonyára örömmel néznék meg ez előadást, hogy az operával is tökéletesen megismerkedjenek. De különben is a dráma oly nagyszerü, — Hugó Viktortól van!.... s a forditás oly hü és zamatos, — Szász Károly eszközölte, ugy hogy lehetetlen a pártolásnak elmaradni.

—y.—

Debreczeni szinház.

VII-dik Bérlet. 17-ik szám.

Vasárnap, márcz. hó 26-kán adatik:

TÉKOZLÓ

Felelős szerkesztő: **Szabó Antal.**

Az első debreczeni árverési intézetben

— e héten árverés nem tartathatván, — azonban árverésen kivül következő tárgyak kaphatók, u. m: arany, ezüst és gyémánt ékszerek, ezüst evő eszközök, arany és ezüst pénzek, arany és ezüst órák, fegyverek, revolverek, török, férfi és női ruhák, asztal és ágynemüek, stb.

Ajánlom a t. cz. közönség figyelmébe a hatóságilag engedélyezett és saját felügyeletem alatt a legtisztábban kezelt

gyógyerejü sósborszeszt

melynek főraktára **Debreczenben Csanak József** ur füszerkereskedésében van.

Budapest, 1876. Február hó.

Bárvárt Károly.

Részletfizetésre is!

a kedvelt eredeti

Singer varrógépek

családok és iparosok számára, **Debreczenben** egyedül a Singer varrógép-társulat képviselőjénél **Holvay Gyulánál**, a legelőnyösebb feltételek mellett kaphatók. — Mindenféle gépek, ha nem is Singer gépek becseréltetnek **Singer-gépekért.**

HIRDETÉSEK.

Rott Lipót és Testvére

A tavaszi idényre!

ajánlja a n. é. közönségnek.

Férfi divatterme.

Férfi és gyermek kalapokat

legujabb divat szerint és nagy választékban!

Kész férfi öltönyöket 12 frttól kezdve!

„ Gyermek öltönyöket 3 frttól kezdve!

Felöltök, havelockok és külön nadrágokat szinte igen jutányos áron!

Férfi chiffon ingeket 1 fr. 10 krtól

Férfi vászon ingeket 3 frt 50 krttól kezdve!

Szines creton és Oxford-ingeket 1 frt 10 krtól kezdve!

Lábravalók, harisnyák és zsebkendőket!

Nem különben figyelmeztetjük az ujonan érkezett:

Nyakkendők,

uj façonu gallérok és kézelőkre,

u. m:

selyem és szövet esernyőkre,

sétabotok és még sok más uri divatczikkekre!

Czegléd u. 2. sz. a.

Czegléd u. 2. sz. a.

250 számu Árjegyzéke az „ISTVÁN“ gőzmalom készitményeimek

Készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben, költségmentesen, Debreczenben kötelezettség nélkül.

Zsákostól.

100 kilogramm.

A	Asztali dara nagyszemü	26.40
B	szinte szinte 30 kil. zsacsk.	26.70
	szinte apró szemü	26.40
C	szinte szinte 30 kil. zsacsk.	26.70
	Dara középszerü	24.40
	szinte 30 kilos zsacsóval	24.70
0	Királyliszt	26.40
1	Lángliszt	25.40
2	Montliszt	24.20
3	Zsemlyeliszt különös	23.—
4	„	22.—
5	Fehér kenyérliszt 1-sö rendü	20.20
6	szinte 2-od „	18.—
7	Barna kenyérliszt 1-sö rendü	15.40
8	szinte 2-od „	12.—
8½	szinte 3-ad „	10.60
9	Lábliszt 1-sö rendü	9.40
10	„ 2-od „	6.40
11	Finom korpa zsákkal	4.20
12	„ Durva korpa zsákkal	3.60
	„ zsák nélkül	3.40
R I	„ Rözsliszt 1-sö rendü	3.—
R II	szinte 2-od „	—.—
R III	szinte 3-ad „	—.40
R IV	szinte 4-ed „	—.—
A K	Árpakása 00	36.—
	„ szinte 0	32.—
	„ szinte 1	25.—
	„ szinte 2	18.50
	„ szinte 3	18.—
	„ Árpadara 5	25.—
A	„ Árpaliszt 6	7.50

Debreczen, 1876. márcz. 16.

Simaőrlés 1 frt — 50 kr

Darálás 100 kilogrammonként.

Bérleti hirdetés.

A püspökladányi vallásalapitványi uradalomhoz s püspökladányi határban fekvő:

1) az V. számu 400 holdnyi;

2) a VIII. számu 648 holdnyi és

3) a XI. számu 884 holdnyi bértelepek és pedig az 1) alatti f. évi október 1-től a 2) és 3) alatti pedig folyó évi november hó 1 sö napjától kezdve, további 3 esetleg 6 évre bérbe adok.

A bérleni szándékozók fölhivatnak, miszerint határozott zárt ajánlataikat 50 kros bélyeggel ellátva folyó év április hó 25-ik napjának reggeli 10 óráig az alulirt hivatalhoz benyujtani sziveskedjenek: a megajánlott összegek számmal és betükkel tisztán kijrandók, valamint, hogy a bérteti feltételeket ismerik s azokat magukra nézve kötelezőknek fogadják.

Bánatpénzül annyi forint csatolandó, a hány hold földet foglal magában az illető bérbe venni szándékozó bértelep.

A legtöbbet igérő bánatpénzét, az ajánlott évi bérösszegnek feléig tartozik béróvadékul kiegészitemi, a többi bánatpénzek azonnal vissza fognak adatni.

Utóajánlatok vagy a feltételekkket nem egyezők figyelembe nem vétetnek.

A többi részletes feltételek az alulirt czeglédi főtisztségnél és a püspökladányi urad. kasznárságnál betekinthetők.

A versenyzők közti választás, tekintve megbizhatóságukat, a nagyméltóságu vallás és közoktatási magy. kir. miniszteriumnak fentartatik.

106. sz. 1—3

1876. **A czeglédi kir. főtisztség.**

Eladó ház.

Czegléd-Burgundia-utczán a 38. sz. ház, mely áll két lakosztályból, pincze, kamarák, istálló s házi kerttel, és az Ondódon 8 100/1600 hold tanyaépületes földdel, mely 150 frtért van bérbeadva, s melyhez a belső legelő felosztása után körülbelől ugyanannyi föld jár: igen kedvező feltételek alatt eladó, — esetleg bérbe-adó. — Ugyanott különféle házi butorok, konyhaszerek, vályuk, sukkos fa stb. és egy zongora eladó.

108. sz. 1—3

1876.

Árverési hirdetés.

A Harstein Jakab csödtömegéhez tartozó butorok, ökrök, buza, árpa, tengeri, sertés, gulya, lovak és több gazdasági eszközök, április 3-dik napján T.-Füreden becsáron alól is el fognak árvereltetni.

Kellner Dávid,
tömeggondnok.

109 sz. 1—2

1876.

Laptulajdonos **Molnár György.** Kiadja a városi könyvnyomda Debreczenben.